

אבות
פרק ב'

העלון מוקדש לע"נ
שמואל בן רחל ז"ל
יוסף בן מזל ז"ל

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

בירורים על המיועד/ת

אין צורך לקפוץ על כל הצעת היכרות שמציע חבר, דוד, או מכר ולנסות לראות מה יהיה. אפילו אם אותו מכר מפתה ואומר: **יש לי בשבילך הצעה 'חבל על הזמן'**, עדיין צריך לבדוק את 'ההצעה' הזו בדיקה מוקדמת ומקיפה. לא להילחץ מהשפעת והחברים שאומרים לנו: **'תפסיקו להיות בררנים, תצאו ואח"כ תבררו'**. או, **'קודם כל תראו אם זה בכלל מתאים ... אל תדחו את הזיווג ואת המזל שלכם...'**. ההיפך הוא הנכון, עלינו להיות שקולים ומתונים. הרב דסלר כותב שיש הבדל בין עצלות למתינות. אדם שמקבל החלטות במהירות ובפזיזות, מתעצל מלהתיישב ולחשוב, ולבדוק. אבל אדם שבודק קודם, חושב ומשווה, הוא האדם השקול והמתון. ולכן הסיכוי שלו לטעות הרבה יותר קטן מהאדם הפזיז ומהיר ההחלטה. **המתון** - הוא בעל ישוב הדעת ואינו ממחר להחליט ולעשות. **העצל** - מתעצל מלהתיישב, ובבהילות ממחר ועושה. לכן אל לנו להתעצל מלעשות שיעורי בית. קיבלתם הצעה, בקשו מהמציע פרטים נוספים אודות הצעתו. כגון: שמות טלפונים של אנשים נוספים הקרובים למועמד/ת, בררו רקע משפחתי, קורות חיים, גיל. עלינו להתרגל ולהתחנך להיות שקולים גם בענין חשוב זה, **מְפִינָן** שה'ספונטאני' גורם לנו הרבה פעמים לקנות 'חתול בשק', ואחרי שמתרגלים זה לזו מתגלים פתאום דברים קשים, ובסוף צריכים גם 'לבלוע צפרדעים', רק כדי שהקשר ימשך. בכל מקום עבודה עושים עלינו 'שעורי בית' לפני שמחליטים לקבל אותנו לעבודה. גם כשאנו רוצים לקנות דבר מסוים, תחילה אנו מבררים, מתעניינים, לומדים את הנושא, ולא קונים באופן ספונטאני. כל שכן כאן, בהחלטות שהן לכל החיים אנו צריכים לעשות בדיקה מקיפה ויסודית. חשוב מאד לבדוק את **המצב הבריאותי** של המועמד/ת.

מניסיון רב בשמיעת בעיות 'שלום בית' התברר, שלאחר החתונה נחשפה בעיה קשה. אחד מבני הזוג לוקה במחלה, והוא הסתיר זאת. לאחר החתונה התגלה העניין, והצד השני חש מרומה וטען שהיה פה מקח טעות. כאן המקום לומר שאדם שמוסר אינפורמציה, ובפרט אם הוא נשאל על דברים מסוימים שיש לו מידע עליהם, חייב לומר את כל האמת. ואם הוא מסתיר את האמת או אפילו מְפִינָה אותה, הוא גורם לצד השני הרס מוחלט של חייו.

פרשת השבוע

כוחה של רכילות

"וראה הכהן את הנגע... נגע צרעת הוא" אמרו חז"ל כי הצרעת באה על חטא לשון הרע פעם אחת אמר ה"חפץ חיים" לשומעיו: צאו וראו כמה איום ונורא כוחה של הרכילות! דבר זה אתם למדים מן הדואר. רוצה אדם לשגר מכתב לחברו, עליו להכין מעטפה ולרשום עליה את שמו של חברו ושם משפחתו וכתובתו המדויקת, שם העיר ושם המדינה, אחרי כן עליו להדביק בול. והיה, אם טעה בכתובת או בשם או במחירו של הבול, העברתו של המכתב מתעכבת. ואפילו אם לא טעה ועשה הכל כשורה, עדיין אין הוא יכול להיות בטוח שהמכתב בוודאי יגיע, שהרי הרבה מכתבים אובדים בדרך... מחמת מורכבות העניין העמידה הממשלה משרד מיוחד האחראי על העברת המכתבים, משרד הדואר, ובו עובדים עשרות פקידים, מכונות ומרכבות עומדות לרשותם.

היפוך הדברים הוא ברכילות אמר ה"חפץ חיים" אם נכשלת ודברת דבר רע על פלוני, אך על פי שלא הזכרת שמו אלא ברמז, ולא הזכרת את מקום מגוריו ולא את שם עירו, ולא שילמת לאיש דמי העברה ואין מי שממונה על כך במיוחד, אך על פי כן אתה יכול להיות בטוח שהדברים הרעים שאמרת על פלוני סופם להגיע לאוזניו של פלוני! זהו כוחה של רכילות...

"כי תבואו אל ארץ כנען אשר אני נותן לכם לאחוזתה ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם" יש להבין למה הדגישה התורה בפסוק זה "ארץ כנען אשר אני נותן לכם", ובמיוחד תמוהה הלשון "ארץ כנען" שבכל מקום כתוב בקצרה "כי תבואו אל הארץ" מבלי לפרט "ארץ כנען", וגם מה שנאמר "ארץ אחוזתכם" נראה כמיותר שלכאורה היה די לכתוב בפסוק זה "כי תבואו אל ארץ אחוזתכם ונתתי נגע צרעת בביתכם".

אלא הנה בין שבעת העוונות שמנו חז"ל שבגינם באים הנגעים הוא גסות הרוח, דהנה בשעה שהאדם משופע בבית פרטי נאה ופרנסה מרווחת, הרי הוא עלול להיכשל במידה מגונה זו של גסות הרוח, וכל זה בא מחוסר שימת לב שבאמת כל מה ברשותו היא בעצם מתנת אלוקים, ועל דרך שנאמר "פן תאכל ושבעת ובתים טובים תבנה וישבת... ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך" וכל זאת משום "ואמרת בלבבך כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", ולעומתו בא הכתוב "וזכרת את ה' אלוקיך כי הוא הנותן לך כח לעשות חיל..."

ונראה שעניין זה מרומז גם במקרא כאן לפנינו, והפסוק מתחלק לב' אופנים, בתחילה מדבר הכתוב לכל תושב "כי תבואו", כשזכה להתיישב בארץ ויש לו אחוזת בית נאה משלו עליו להכניע עצמו ולהשריש בלבו "אשר אני נותן לכם לאחוזתה", וזהו "ארץ כנען" לשון הכנעה. אך אל האנשים הללו אשר חושבים כי זו "ארץ אחוזתכם", ורם לבבם לאמר כי זאת מכוחם ועוצם ידם, להם בא התגמול "ונתתי נגע צרעת בבית ארץ אחוזתכם", כי הנגעים באים על גסות הרוח כאמור. שבת שלום ומבורך

בעל חוזר הביתה בערב ורואה שהבית חשוך, ומלא בנרות. ניסה לחשוב עם עצמו האם יש היום יום הולדת או יום נישואין - ולא זכר. התחיל ללכת בעקבות הנרות, עד שהגיע לסלון. הוא רואה את אשתו וישבת על הספה וקוראת תהילים לאור הנרות. שאל הבעל את אשתו: "אשתי, איזו הפתעה את מכינה לי היום?" ענתה האישה: "שום הפתעה, לך תשלם חשמל."

בדיחה

כל הדברים שבעולם אפשר לחקותם חוץ מן האמת. שכן אמת מדומה שוב אינה אמת. (רבי מנחם מנדל מקוצק)

פתגם השבוע

לקבלת העלון במייל יש לשלוח בקשה למייל: betenuh@gmail.com

אמת ושקר

או שאולי הוא רצה משהו וחושב שהוא כבר קיבל. לפעמים קורה שהילד אומר לאמא שתיתן לו ממתק כי - אבא אמר. האמא נתנה לו, ולאחר ברור קצר התברר שהאבא לא אמר... אסור במקרה כזה להתייחס אליו כמשקר מכיון שיש אפשרות שהוא כל כך רצה עד כדי שהוא דמייין שאבא אמר. כמובן שהדברים הללו מיוחסים לגלאים הנמוכים יותר 3-8, אבל ילד בן 10 שאמר - אבא אמר, זהו ודאי שינוי דברים שלא דוקא נולדו מדמיון אלא ממניפולציה להוציא מאימא ממתק או דבר מה. בגלאים הקטנים כמו שכתבנו צריך להסביר להם שצריך להגיד רק מה שרואים ומה שלא מבינים שואלים את ההורים, אל לנו לכעוס עליהם או לומר להם שהם משקרים אלא לומר להם שצריך לומר אמת ולהעמיד אותם על טעותם.

אמת היא מידה חשובה מאד באישיותו של האדם. כבר מילדות אנו מחנכים את ילדנו לומר רק את האמת. אנו נלחמים בשקר בכל כוחנו ומנסים להחזיר לילדים ששקר הוא דבר רע ועדיף לומר את האמת אך שהיא כואבת מאשר לומר שקר ולצאת מהתסבוכת בקלות. אבל, עלינו ההורים לזכור: לא תמיד הילדים משקרים לפעמים הם מדמיינים! הגבול בין מציאות לדמיון הוא מאוד דק אצלם. כשילד אומר שהוא ראה ברחוב פיל עובר, האם נצעק עליו - שקרן! פיל לא עובר ברחוב. בוודאי שלא! אז למה הוא אומר זאת? כנראה שהוא ראה סוס והצטייר אצלו פיל! ילדים חיים בעולם של דמיון ועלינו לקחת זאת בחשבון - בכל סיפור שהם מספרים לנו צריכים לבדוק אם זה הגיוני,

סיפור לשבת

דאגה לעם ישראל

מסופר סיפור מדהים ביותר על הצדיק חכם ששון הכהן זצ"ל שאירע ממש מספר ימים לפני פטירתו, ובו ניתן ללמוד, מה היה בראש מעייניו של הצדיק: בשנת ה'תשנ"ז אירע ל"ע אסון גדול בשם 'אסון המסוקים', לא תקום פעמיים צרה, אשר נפטרו בו שבעים ושניים בחורי ישראל ה' ישמור.

זוגתו הרבנית ע"ה סיפרה, שממש בסמוך לכך נכנס חכם ששון לחדר, עצוב ומדוכדך והביט למעלה בחדר והחל לזעוק: "לא מוכן לזאת, רק לזאת לא, זה הרבה מאתיים חמישים, מאתיים חמישים נשמות קדושות, לא ולא!...". ושוב ממשיך וצועק לכיוון הקיר כאילו מדבר למישהו ממולו וצועק עליו: "כפרה כן, אבל לא הרבה, לא, לא, אני מבין, הגזירה קשה מאוד!..."

הרבנית ואחת מחברותיה הצדקניות שהיו באותה שעה בבית רבינו הביטו בצדיק ונבהלו מתגובותיו, אשתו ניסתה להרגיעו: "חכם ששון, עם מי אתה מדבר וצועק?" - "לא עכשיו, כרגע ישנה גזירה קשה וצריך לבטלה!" השיב במהירות והמשיך בהתעמקות ובהתבוננות.

אחרי כעשר שעות שוב החל זעק: "לא ולא! איני מוכן למאה ושבעים נשמות, איני מסכים!".

כך ממשיך ויכוח גדול ומפחיד בין הצדיק לבין מישהו, שאינו נראה בשטח... על הגזירה הקשה, שעומדת להיות ואף אחד לא יודע מה, מי ואיך. ושוב קולו נשמע בחוזקה: "לא! לא מאה ושמונה, גם זה הרבה, נשמות ישראל קדושים וטהורים, לא מוכן, הגזרה קשה מזי...".

ושוב התחיל ויכוח סוער: "תשעים וחמש נשמות לא, עדיין לא, יש בישראל צדיקים, יש טובים יש רחמנים...". לפתע נשמע קולו: "שבעים ושתיים קדושים והגזירה די לה...". ושוב נשמע קולו: "שבעים ושתיים נשמות וזהו. לא יותר משבעים ושתיים קדושים, והגזירה די לה. איי, איי, אני לא יכול יותר, לא יכול יותר. די לי, די לי, די...". סיים הצדיק את הוויכוח עד כדי אפיסת כוחות...

זוגתו הרבנית ע"ה ואותה האישה, אשר היו עדות למתרחש, חוו דבר מדהים ומזעזע זה בבהלה ולא ידעו על מה, ולמרבה הצער, יום למחרת קרה האסון הגדול, ה' ישמור - אסון המסוקים - שבעים ושניים בחורים נסתלקו ונספו בהתנגשות המסוקים ליד שאר ישוב. חכם ששון זיע"א, אשר המתיק את הגזירה ממאתיים חמישים לשבעים ושניים, ראה וידע, מדוע גזירה זו באה לעולם.

והפלא הוא, כי אחרי יומיים ביום שישי ז' אדר א' נסתלק חכם ששון מצער וכאב על גזירה קשה זו, עליה היה בוכה ימים שלמים על אובדן שבעים ושניים בחורים מישראל, אשר נסתלקו בגזרת הבורא.

(פניני עין חמד)

"אין זוג לא מוצלח, יש זוג לא מודרך"

האם יש לכם מריבות וויכוחים?
מרגישים שאינכם מתאימים?
הילד שלכם מתחצף?

לייעוץ בנושא שלום בית, חינוך ילדים,
הדרכת חתנים/כלות עם יועצים זוגיים מוסמכים של
ארגון ביתנו החדש הפרוסים בכל רחבי הארץ

חייגו עכשיו - 1599-59-59-39

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי
עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד'
בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39